

ДИМКА МИТЕВА

(ТОЛКОВЕН) РЕЧНИК
на македонскиот јазик

Њ

Скопје, декември 2002

Њ, 2002 г.

CIP – Каталогизација во публикација Народна и универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“, Скопје
Димка Митева, Толковен речник на македонскот јазик (Њ), / Димка Митева. – Скопје : Митева Д., декември 2002. – 23,5 см, 6.

ISBN 9989-2102-5-X

COBIS-ID 0

Дополнето издание

њ, Њ 1. преднонепчена звучна согласка, носен сонант.
2. осумнаесеттата буква во македонската азбука што го обележува тој глас.

-њ: (Астрахањ, Јашкуљ, Казањ, Лагањ, Мезењ, Микунь, Рјазањ, Сизрањ, Усмањ и др.).

Њагое (ром. Neagoe).

-њак (*именски суфикс*) имењак, стручњак...; врбуњак, трњак, сињак, шипјак и сл.

Њамц *м.* (ром. Neamt).

Њаса / Малави *ж.* (езеро во Африка).

-ње *суф. оном.* (Батање, Бедиње, Боговиње, Лактиње, Љубиње, Стење).

-ње (*лексикализирани именки*): барање, значење, незнаење, движење; делење, множење, вадење, собирање (математички операии); гледање (гледеште, став), мислење (став); пеење, цртање (школски предмети): одење (брзо), пливање, скокање, трчање и др. (спортски дисциплини), разбирање (гледеште, став), сфаќање (гледеште, став) итн.

-ње (*глаголски именки*): абење, акање, бранење, влечење, воведување, готвење, губење, докажување, дополнување, достигнување, жртвување, завладување, загубување, изгубување, изродување, исклучување, јавување, кажување, напрегнување, напредување, небарање, негодување, нејадење, непријателствување, обединување, објавување, ограничување, опсудување, ослободување, отцепување, повикување, погубување, подготвување, појавување (појава), покажување, поправање, потврдување, препородување, претставување, прикажување, пробудување, проживување, пројавување, просветување (просвета), работење, разбудување, раздробување, разорување, разрешување, расудување, раширување, сечење, сободување, согледување, соединување, сообразување, сопоставување, составување, спасување, течење, употребување (употреба), управување (управа), утврдување, цепење и мн., мн. други.

Ње Ер (кин. Nie Er).

Његован *м.* (срп. Његован).

Његош¹ *м.* (име на планина во Црна Гора).

Његош² *ѝрез.* (Петар Петровиќ Његош - писател).

Његошев *ѝрид. ѝрисв.*

његошевец -вци следбеник на Његош.

његошевка -вци следбеник на Његош.

његошевски *ѝрид.* што се однесува на Његош

његошевски *ѝрил.* како кај Његош.

његошки *ѝрид.* (според пл. Његош).

Њеѓица (пол. Niedzica).

Њемцова (чеш. Němcová).

Њершег *м.* (име на област во Унгарија).

Њершежанец -ни *м.* (според Њершег).

Њершежанка *ж.* (според Њершег).

њершешки *ѝрид.* (според Њершег).

њу-вејв *м.* вид рок-музика.

Њу Делхи *м.* (име на главен град на Индија).

њуделхиец -ијци *м.* (според Њу Делхи).

њуделхијка *ж.* (според Њу Делхи).

њуделхиски ириод. (според Њу Делхи).
Њу Дил м. (понова екномско-социјална програма).
њудилски ириод.
Њудо м. (јап. Nyudo).
њузмагазин м. ?
њузрум м. (новинар на програмата).
Њујорк м. (англ. New York - Њу Јорк) *м.* (име на град во САД).
њујорчанец -ни м. (според Њујорк).
њујорчанка ж. (според Њујорк).
њујоршки ириод. (според Њујорк; но: Њујоршка берза; Њујоршка „пегла“ - име на зграда).
Њукасл м. (име на град, Австралија).
њукасланец -ни м. (според Њукасл).
њукасланка - и ж. (според Њукасл).
њукаслски ириод. (според Њукасл).
Њумексиканец -нци м. (според Њу Мексико).
Њумексиканка ж. (според Њу Мексико).
њуmekсикански ириод. (според Њу Мексико).
Њу Мексико (име на држава).
Њу Орлеанс м. (име на град во државата Луизијана, Северна Америка).
њуорлеанец -нци м. (според Њу Орлеанс).
њуорлеанка ж. (според Њу Орлеанс).
њуорлеански ириод. (според Њу Орлеанс).
Њура ж. (рус. Ньюра).
Њуса ж. (рус. Ньюса).
Њутн м. (Исак Њутн - физичар).
њути -от, -ни (Њ N) м. физ. (англ. Newton / единица за сила).
Њутнов ириод. (според англ. Newton).
њутов ириод. (според англ. Newton).
Њуфаундленд м. (име на остров, Канада).
Њуфаундленѓанец -ни м. (според Њуфаундленд).
Њуфаундленѓанка ж. (според Њуфаундленд).
њуфаундлендски ириод. (според Њуфаундленд).

њуфаундлендер *м.* (вид куче).
њуземшир *м.* (име на домашна кокошка).
Њу Џерси *м.* (име на држава во САД).
Њуџерсиец -ијци *м.* (според Њу Џерси).
Њуџерсијка *ж.* (според Њу Џерси).
њуџерсиски *ирид.* (според Њу Џерси).

РЕЧНИК-РЕГИСТАР

њ, Њ

-њ: Астрахањ, Јашкуљ...

Њагое (ром. Neagoe).

-њак (*именски суфикс*)

Њамц *м.* (ром. Neamt).

Њаса / Малави *ж.*

-ње *суф. оном.* Батање...

-ње (*лексикализирани именки*): барање...

-ње (*глаголски именки*): абење, бранење...

Ње Ер (кин. Nie Er).

Његован *м.* (срп. Његован)

Његош¹ *м.*

Његош² *през.*

Његошев *прид. присв.*

његошевец -вци

његошевка -вци

његошевски *прид.*

његошевски *прил.*

његошки *прид.*

Њеѓица (пол. Niedzica)

Њемцова (чеш. Němcová)

Њершег *м.* област

Њершежанец -ни од Њершег

Њершежанка од Њершег

њершешки од Њершег

њу-вејв вид рок-музика.

Њу Делхи главен град на Индија

њуделхиец -ијци од Њу Делхи

њуделхијка (според Њу Делхи

њуделхиски (според Њу Делхи

Њу Дил

Њудилски

Њудо (јап. Nyudo).

Њузмагазин

Њузрум

Њујорк град во САД

Њујорчанец -ни од Њујорк

Њујорчанка од Њујорк

Њујоршки од Њујорк

Њујоршка берза

Њујоршка „пегла“

Њукасл град, Австралија

Њукасланец -ни од Њукасл

Њукасланка - и од Њукасл

Њукаслски од Њукасл

Њумексиканец -нци од Њу Мексико

Њумексиканка од Њу Мексико

Њумексикански од Њу Мексико

Њу Мексико име на држава

Њу Орлеанс град, Луизијана

Њуорлеанец -нци од Њу Орлеанс

Њуорлеанка од Њу Орлеанс

Њуорлеански од Њу Орлеанс

Њура (рус. Ньюра).

Њуса (рус. Ньюса)

Њутн: Исак Њутн

Њутн -от, -ни (Њ N)

Њутнов

Њутнов

Њуфаундленд остров, Канада

Њуфаундленганец -ни од Њуфаундленд

Њуфаундленганка од Њуфаундленд

Њуфаундлендски од Њуфаундленд

Њуфаундлендер

Њухемшир *м.*

Њу Џерси држава во САД

Њуџерсиџ -ијци од Њу Џерси
Њуџерсијка од Њу Џерси
њуџерсиски од Њу Џерси

СКРАТЕНИЦИ

анџл. – англиски
ж. – именка од женски род
јај. – јапонски
кин. – кинески
м. – именка од машки род
оном. – ономастика
пол. – полски
през. – презиме
прио. – придавка
прио. присв. – присвојна придавка
прил. – прилог
ром. – романски
рус. – руски
срп. – српски
суф. – суфикс
физ. – физика
чеш. – чешки

СОДРЖИНА

Лексеми на „Њ“	1–5
Речник-регистар	6–8
Скратеници	8